

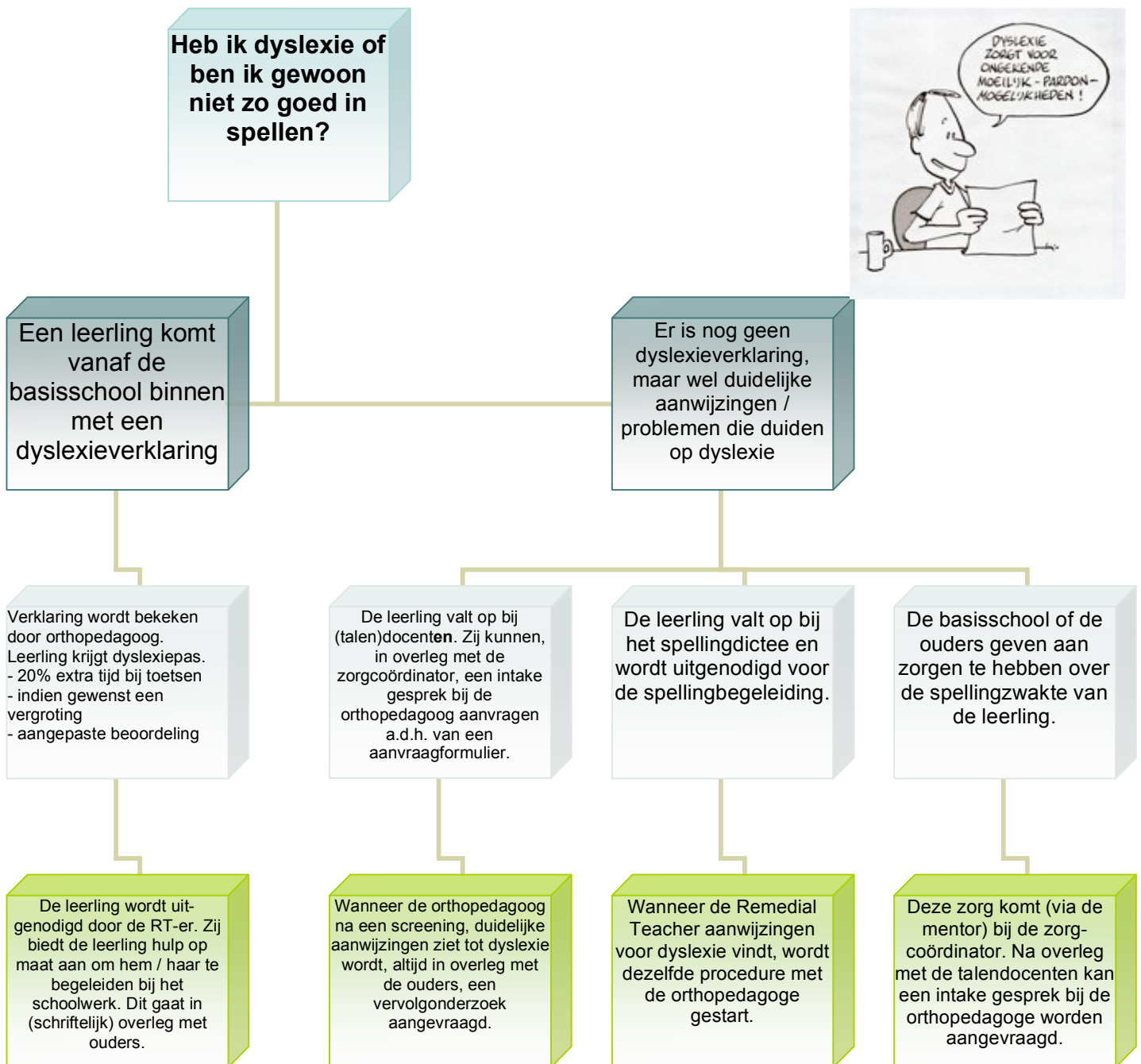
Dyslexie & dyscalculie

Dyslexie:

'Stoornis gekenmerkt door een hardnekkig probleem met het aanleren en het accuraat en/of vlot toepassen van het lezen en/of spellen op woordniveau'.

Dyscalculie:

'Leerstoornis die ontstaat als gevolg van stoornissen in de cognitieve ontwikkeling van het kind. Stoornissen in de cognitieve ontwikkeling kunnen het gevolg van een hersenbeschadiging of erfelijk van aard zijn. Men spreekt vaak ook van dyscalculie als leerlingen blijvende en opvallende moeilijkheden hebben met rekenvaardigheden en wiskunde en dit ondanks een normale intelligentie.'

N.B. Waar dyslexie staat kan ook dyscalculie gelezen worden.

Schoolafspraken en adviezen m.b.t. dyslectische leerlingen:

- Maak duidelijk aan klasgenoten dat extra faciliteiten geen voorrecht maar noodzaak zijn.
- Overhoor met regelmaat mondeling of bespreek de toets na.
- Bied toetsen duidelijk en goed leesbaar aan (lettertype 12 of groter) en indien gewenst een vergroting.
- Een dyslect heeft recht op 20% meer tijd voor het maken van een toets. Tip: maak toetsen van een half uur, zodat ook een dyslect de toets nog tijdens de les af kan maken.
- Geef ruim de tijd voor het lezen van boeken.
- Controleer met regelmaat agenda, werkboeken en schriften om te zien of de aantekeningen leesbaar zijn overgenomen: geef anders kopieën van een klasgenoot.
- Bespreek de aanpak van het huiswerk (ook een taak van de mentor) en slecht gemaakte toetsen.
- Heb positieve verwachtingen: benadruk waar de leerling goed in is en stel reële eisen aan werk en werkhouding.
- Zorg voor succeservaringen en bespreek waar het succes aan te danken is.

DYSLEXIE

**IS DAT NIET ZOIETS
ALS GEEN LETTERS IN
JE SOEP LUSTEN**

loesje.be
www.loesje.be

Loesje

- Geef positieve feedback, zodat de leerling gemotiveerd blijft.
- Sta gebruik van het woordenboek toe.
- Sta gebruik van laptop toe en / of indien nodig dictafoon. (op initiatief van de ouders aan te schaffen als privé bezit)
- Laat de leerlingen met een code (D) boven toetsen aangeven dat hij / zij dyslectisch is.
- Geef een dyslexiepas waarop faciliteiten genoemd staan waar de leerling recht op heeft.
- Geef geen onvoorbereide leesbeurten in de klas.

- Adviseer ouders ingesproken boeken en methoden.
- Reken spellingfouten alleen mee in de beoordeling indien daar gegronde redenen voor zijn.
- Maak afspraken voor de beoordeling binnen de eigen sectie en in de vakgroep moderne vreemde talen.
- Beoordeel de leerling op zijn vakinhoudelijke kennis en niet op de spelling.
- Plan geen twee toetsen vreemde talen op één dag.

Uit: 'Dyslexie, een praktische gids voor scholen voor Voortgezet Onderwijs'
Ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschappen

Schoolafspraken m.b.t. dyscalculische leerlingen:

Normering:

- Beoordeel het **doel** van de toets
- Bij beoordeling onderscheid maken tussen soorten fouten.
- Soepeler omgaan met rekenfouten, als inzicht wel is aangetoond.
- Herhalingsfouten niet meetellen, uitzondering beregelde fouten.
- Bij overgang waar nodig en gewenst rekening houden met dyscalculie.
- Mondelinge toelichting bij berekeningen laten geven.

$$\frac{6}{16} + \frac{-3}{21} =$$

Aanbiedingsvorm toetsen:

- Zorg voor een duidelijke lay-out (niet alleen van belang voor dyscalculische leerling); geen handgeschreven toetsen.
- Toetsen waar nodig vergroten (bij gemeenschappelijke toetsen eigen docent verantwoordelijk voor vergroten; hij/zij overlegt met leerling of het noodzakelijk is dat de toetsen vergroot worden)
- Geen toetsen dicteren.
- Geen toetsen van het bord laten overschrijven.

Organisatie toetsen:

- 20% extra tijd voor het maken van toetsen
- Mogelijkheid toetsen maken buiten klaslokaal (overleg met teamleider)
- Bij exacte vakken (bijv. bepaalde toetsen economie en aardrijkskunde) minder van hetzelfde in extra tijd.
- Gebruik laten maken van een rekenmachine.
- Goede spreiding van exacte toetsen in de tijd (bijv. geen 3 exacte vakken toetsen in 1 week)
- Toetsen ruim van te voren opgeven.

Klassenmanagement:

- Maak duidelijk aan klasgenoten dat extra faciliteiten geen voorrecht maar noodzaak zijn.
- Gelegenheid geven om dictaten (van klasgenoten) te kopiëren om eigen werk te kunnen corrigeren,
- Waar mogelijk leerstof auditief en visueel aanbieden.
- Pre-teaching.
- Nagaan of instructies begrepen zijn.
- Extra instructies.
- Fouten bespreken.
- Extra structuren van rekenopgaven geven.
- Aanleren van zelfinstructiestrategieën.
- Rekenkundige aantekeningen op papier geven.

Adviezen opgesteld door orthopedagoog Karien Nijhof, Orthopedagogisch en Didactisch Centrum 'Het Lumeijn' Zwolle